



Yabancıların buralara nerelerden geliyor?

Türkiye’de yabancı olmak neye benzemiş, benzerdi, benziyor hakkında bir tarih, araştırma ve tartışma kitabı ‘Sorsana Bizi Sevmiş mi?’

Ayşen GÜVEN/ aysenimsi@gmail.com

Ne açık ne ağır bir tanım. Hele de tarih boyu, evlerin, sokakların, sınırların, yerlinin, yabancıların büyük bir hızla yer değiştirdiği ev sahibinin kiracı oluverdiği hatta kapının önüne konduğu bu coğrafyada. Türkiye’de yabancı olmak neye benzemiş, benzerdi, benziyor hakkında bir tarih, araştırma ve tartışma sahası “Sorsana Bizi Sevmiş mi?”. Yukardaki alıntıya bu **kitabta** yer veren Sosyolog Deniz Bağrıaçık, İstanbul’dan geçenlere odaklanarak rüzgârın dağıttığı kağıtlara benzemekten kurtarıyor kitabı. Memleketin rengine, vaat edilmiş toprak İstanbul’un tepelerinden bakıyor; yabancıları en kalabalık şehirde ikamet ediyor.

Herkesin İstanbul’u kendine

Yapı Kredi Yayınları’nın “XXI. Yüzyıl **Kitapları**” kategorisinde yayımladığı çalışmada elliye yakın görüşmecinin anlatımları dört kısımda incelenerek, kalış

BİR CÜMLE

Yabancılık, Türklere anneleri kadar yakındır.

Hangimiz yabancı değiliz ki

Kitaptaki yabancılar, farklı dönemlerde yaşamış ve İstanbul’un çelişkiler şehri olduğu konusunda hemfikir. Cazibesini biraz da bundan biraz spontanlığından hatta belki de destursuzluğundan alan şehrin yabancılarına dair derde gelirse, “Tüm mesele bizleri ne kadar sevip sevmedikleri değil, bizim kendimizi ne kadar sevdiğimiz” diyor yazar. Yoksa hangimiz bir yerlerde yabancı değiliz ki!

süreleri ve dönemler arasındaki gözlemlerin benzerlikleri ve farklılıkları yakalanıyor. Özellikle buralarda hem yabancı hem kadın olmak ayrı

bir başlığın altını doldururken, görüşmecilerin anlatımları yer yer Türkiyeli kadınların tespitlerine benzedikçe daha dikkat çekici bir hâl alıyor. Bağrıaçık, Cumhuriyet’e kadar 135 ad almış olan İstanbul’un yabancılar bakımından zenginliğiyle isim çeşitliliği ilişkisini kurarak başlıyor kitaba ve şöyle diyor; ‘Şehre her gelen bir başka şekilde seslenmiş. Tıpkı anne ve babasının farklı isimler taktığı bir

çocuk gibi tarihin beşiğinde sallanıp durmuş kadim şehir.’ Alyana, Asitane, Bizantion, Dersaadet, Kalipolis, Çarigrad, Stinpolis, İslambol...

Oldukça merak uyandıran bu bölüm şehrin yerli, kadim ‘yabancılarının’ da anlatıldığı başlıklarla sürüyor. Yahudileri, Ermenileri, Rumları bulduğumuz kısa bir İstanbul tarih turu da denebilir. Afrikalı, Japon, Avustralyalı, Yeni Zelandalı, Ortadoğulu, Latin Amerikalı gibi oldukça geniş yelpazedeki görüşmeci grubu içinde meslek çeşitliliği de gözetken yazar siyasi ve sınıfsal olarak da önemli veriler sunuyor okura. Böylece **kitap** bizi, Batı’nın İstanbul algısındaki zafiyetle buluştururken ev sahiplerinin misafirperverlikle örttüğü kompleksle de yüzleştiriyor.

